

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ФЕДЕРАЦІЯ ХОРТИНГУ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ХОРТИНГУ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 11

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ФЕДЕРАЦІЯ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ УКРАЇНИ

ISSN 2410-5317

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ХОРТИНГУ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Засновано в 2014 р.

Випуск 11

Київ
Видавець Паливода А. В.
2019

УДК 37.02 : 796.85 (08)
ББК 74.202 : 75.715
Т 33

*Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 7 від 27 червня 2019 р.)*

**Збірник наукових праць входить до Переліку наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт
на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата педагогічних наук
(наказ МОН України від 07 жовтня 2015 р. № 1021)**

Редакційна колегія:

- Бех І. Д. – дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор
(головний редактор)
- Канішевська Л. В. – доктор педагогічних наук, професор (заступник головного редактора)
- Артюшенко А. О. – доктор педагогічних наук, професор
- Беленька Г. В. – доктор педагогічних наук, професор
- Болтівець С. І. – доктор психологічних наук, професор
- Діхтяренко З. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, голова науково-методичної колегії
Національної федерації бойового хортингу України, майстер спорту
України з хортингу
- Єрмоменко Е. А. – кандидат педагогічних наук, Заслужений тренер України, Майстер
спорту України міжнародного класу, президент Національної федерації
бойового хортингу України, Заслужений працівник ФК і спорту України
- Зубалій М. Д. – кандидат педагогічних наук
- Коновець С. В. – доктор педагогічних наук, професор
- Круцевич Т. Ю. – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор
- Литвиненко А. М. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
- Петрочко Ж. В. – доктор педагогічних наук, професор
- Приступа Є. Н. – доктор педагогічних наук, професор
- Пустолякова Л. М. – кандидат педагогічних наук
- Тимошенко О. В. – доктор педагогічних наук, професор
- Тимчик М. В. – кандидат педагогічних наук, майстер спорту України з хортингу
- Федорченко Т. Є. – доктор педагогічних наук, професор
- Хатько А. В. – кандидат педагогічних наук, майстер спорту України з хортингу
- Чобітько М. Г. – доктор педагогічних наук, професор
- Півоварський Юліуш – почесний професор, PhD, ректор Вищої школи публічної і
індивідуальної безпеки „Апейрон“ (Польська Республіка)
- Порада Віктор – професор, доктор юридичних наук,
ректор Вищої школи в Карлових Варах (Чеська Республіка)
- Шортт Джеймс Джордж – президент Всесвітньої асоціації особистих охоронців (Ірландія)
- Кастлшортський
- Юрчак Войтех – професор, PhD, Академія збройних сил ген. М. Р. Штефаніка в
Ліптовському Мікулаші (Словацька Республіка)

Рецензенти:

- Волков Л. В. – доктор педагогічних наук, професор
- Єжова О. О. – доктор педагогічних наук, кандидат біологічних наук, професор
- Оржеховська В. М. – доктор педагогічних наук, професор
- Присяжнюк С. І. – доктор педагогічних наук, професор
- Сичов С. О. – доктор педагогічних наук, професор

Т 33 Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. :
Паливода А. В., 2019. – Вип. 11. – 279 с.

ISBN 978-966-437-427-6.

До збірника ввійшли наукові праці вітчизняних учених, аспірантів, тренерів з бойового хортингу. Автори спрямували свій науковий пошук на багатоаспектне висвітлення шляхів щодо реалізації сучасних підходів у теорії і методикі бойового хортингу.

ISBN 978-966-437-427-6

УДК 37.02 : 796.85 (08)
ББК 74.202 : 75.715
© ІПВ НАПН України
© НФБХУ

Yeromenko Eduard <i>Combat horting and culture of athletes</i>	Yeromenko Eduard <i>Combat horting and culture of athletes</i>	94
РОЗДІЛ 3		
МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ: РЕКРЕАЦІЯ, ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ; ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ПІД ЧАС ТРЕНУВАНЬ	MEDICAL AND BIOLOGICAL BACKGROUND OF COMBAT HORTING: RECREATION, PHYSICAL REHABILITATION; ORGANIZATION AND CONTROL OF THE TRAINING CLASSES	103
Єрмоєнко Вероніка, Єрмоєнко Едуард <i>Стоматологічне здоров'я спортсменів бойового хортингу у процесі тренувальної та змагальної діяльності</i>	Yeromenko Veronika, Yeromenko Eduard <i>Dental health of combat horting athletes in the process of training and competition</i>	103
Єрмоєнко Едуард <i>Медико-біологічні основи впливу бойового хортингу на організм людини</i>	Yeromenko Eduard <i>Medico-biological bases of influence of combat horting on a human body</i>	121
Короткова Тетяна, Єрмоєнко Едуард, Діхтяренко Зоя <i>Ознаки психофізіології стресу та особливості його впливу на організм студентів у процесі занять бойовим хортингом</i>	Korotkova Tetyana, Yeromenko Eduard, Dikhtiarenko Zoya <i>Signs of psychophysiology of stress and features of its influence on the body of students in the training process of combat horting</i>	137
РОЗДІЛ 4		
ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ, ШКОЛЯРІВ І СТУДЕНТІВ ІЗ ПРЕДМЕТІВ: «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я», «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА», «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ» ТА «ЗАХИСТ УКРАЇНИ»	EDUCATIONAL POTENTIAL OF COMBAT HORTING AND EDUCATIONAL METHODS FOR PRE-SCHOOLERS, SCHOOLCHILDREN AND STUDENTS ON THE SUBJECTS: «HEALTH CARE ESSENCIALS», «PHYSICAL CULTURE», «PHYSICAL EDUCATION» AND «DEFENSE OF UKRAINE»	147
Єрмоєнко Едуард <i>Методика викладання бойового хортингу у закладах вищої освіти</i>	Yeromenko Eduard <i>Methods of teaching combat horting in higher education institutions</i>	147
Лях Віктор, Єрмоєнко Едуард <i>Інноваційні підходи у боротьбі «лава на лаву» з учнями козацьких класів і спортсменів бойового хортингу</i>	Liakh Viktor, Yeromenko Eduard <i>Innovative approaches to the struggle «Lava on the Lava» with students of the Cossack classes and combat horting athletes</i>	164
Довгань Надія, Єрмоєнко Едуард <i>Бойовий хортинг як інструмент соціалізації студентів закладів вищої освіти</i>	Dougan Nadia, Yeromenko Eduard <i>Combat horting as a tool for socialization of students of higher education institutions</i>	177

Yeromenko Eduard,
candidate of pedagogical sciences,
Associate Professor.
University of SFS of Ukraine

COMBAT HORTING AND CULTURE OF ATHLETES

Abstract. *Combat horting is a universal sport and element in all cultures. It is especially popular with young people; statistics show that 61 % of young people aged 15-24 years regularly (at least once a week) take part in sport events. Another reason for the popularity of sport is that sport provides young people with opportunities for social interaction through which they can develop the knowledge, skills and attitudes necessary for their full participation in civil society. Combat horting's positive influence on the formation of the values of a healthy lifestyle and the culture of student youth.*

Key words: *combat horting, athletes, culture, physical culture, sport, youth, competition, society, social, physical skills, physical exercises, identity.*

Problem statement and its connection with important scientific and practical tasks. Physical culture is one aspect of the general culture of society; it is a sphere of social activity intended to strengthen personal health, develop one's physical capabilities, and apply the population's physical skills to the service of society. The basic indicators of the level of physical culture in a society are the population's health and physical development and the role of physical culture in upbringing and education, production, everyday life, and the structure of free time; other important indicators are the quality of physical education, the organization of amateur sports, and the winning of major athletic competitions [24; 28–34]. The major forms of physical culture are physical exercise; series of physical exercises and exercise competitions; hardening of the body; occupational and everyday hygiene; physical activities such as hiking, cycling, and boating; and physical labor as recreation for people who work at sedentary jobs.

Sports have historically included various actions derived from everyday life. Sports of ancient origin developed from distinctive physical exercises and movements used in work and battle. Movements used in physical education since ancient times include running, jumping, throwing, weight lifting, rowing, and swimming. Some modern sports evolved in the 19th and 20th centuries from existing sports and related spheres of culture; these include many athletic games, gymnastics, rhythmic gymnastics, the modern pentathlon, figure skating, orienteering, and touring. Technical sports came about with the development of technology and include automobile racing, motorcycle racing, cycling, airplane sports, and underwater sports [25].

Physical health is a state of physical, spiritual and social well-being, an essential component of any success of combat horting's athletes. This is an important characteristic of productive forces; it is a social asset that has material and spiritual value. However, the combat horting's athletes who are actively training and aiming for a high sporting result, the victory at the World and European Championships of Combat Horting, are planning large workloads in their training programs, and rarely think about preventing diseases and diseases, especially if no symptoms are detected and no pain is felt. Unfortunately, many young people are beginning to think about their health only when it is already violated. And when this happens, everything on this background will seem empty and insignificant [26]. Therefore, every combat horting athlete needs to think not only about victories in competitions and high pedestal, but also about how to maintain health, efficiency and activity for a valuable life for many years after the end of a sports career. One of the main ways to preserve health, physical activity, optimal psychophysical state of students and students is to form the values of healthy life. Combat horting – National Sport of Ukraine has very convenient and effective methods in this regard.

Analysis of recent research and publications. The problem of forming the values of healthy life of students and students by means of combat horting in the educational process of general education and higher educational establishments has not yet been addressed so specifically by researchers. The development of the human person was studied by well-known psychologists: I. D. Bech, L. S. Vygotsky, P. Y. Galperin, A. V. Zaporozhets, D. B. Elkonin, A. M. Leontiev, S. L. Rubinstein and many others. The search for means to increase the effectiveness of physical education students devoted their research to many scientists. The organizational-pedagogical and methodological basis for the

improvement of the system of physical education is presented in the studies of L. V. Volkov, T. Yu. Krusevich, A. S. Kuts, B. M. Shyan, on the research of T. Petrovskaya, N. V. Moskalenko, V. V. Veselova and others. Researchers use many approaches to investigate the influence of sports on individuals as well as the influence of parents on their children. Millions of youth each year take part in sports, which can foster positive development. The paramount importance to a successful youth sport experience is the relational environment.

The aim of study. The aim of the study was to identify and substantiate the pedagogical conditions that contribute to the formation of the values of healthy life of pupils and students by means of combat horting cultures.

Methods and organization of research. Healthy life is an important part of combat horting. It is not clear why in modern sources quite often write about the harm of physical activity on the body. This is absolutely wrong opinion. Exercise prolongs life, preserves the youth and health of each of us for a long time. If you regularly engage in combat horting, then the likelihood of stroke, as well as some varieties of cancer, is significantly reduced. The physical loading in the process of combat horting training helps to keep the figure intact for a long time, and no diet will help you lose weight, like real training, working out combat horting techniques, special sports exercises according to the correct techniques [27]. During combat horting training students and young students increase endurance and strength, and this even more fills the body of an athlete with the necessary vital energy. In addition, combat horting makes human bones strong and strong, especially if combat horting's athletes are instructed to special combat horting classes with jogging, swimming, walking, walks in the woods, cycling trips, etc.

Youth sports provide an opportunity for parents and children to form an emotional bond. Research by Dorsch, Smith and McDonough found that parents experienced many changes in their behavior, cognition, affect, and general parent-child relationship as a result of their child's participation in youth sports. Similarly, a child's perceived quality of the parent-child relationship has been shown to be a predictor of a child's enjoyment and experience while playing the sport [35–39].

Parents play a large role in the sport experience of their children. In fact, parents have been shown to have the largest impact compared to peers, teachers, and coaches. Their influences can be communicated through support and their own motivations for their child's participation. For this study, we have defined parental support as overt behaviors and activities parents perform to help children be successful in their selected activity and to help them feel positive about their efforts.

Support can be material such as registration or emotional support. Results reported by Brustad suggest that parental beliefs and positive sentiments about their child's physical activity was a greater influence on a child participation and motivation than role-playing factors. Thus, it is important to understand the types of support that many parents provide and view as important.

Analysis of research results and their discussion. Previous research has shown that parents have an important role in their child's development and more recent research suggests this extends into a parent's involvement in their child's activities, such youth sports programs). We argue that relational scaffolding theory, as postulated by Vygotsky, can be used to conceptualize the parent-child interactions surrounding community youth sport participation. Relational scaffolding theory assumes that children learn through supportive interactions with others which make possible thoughts or actions that otherwise would be outside of the grasp of the child. For example, when teaching a child a skill, a parent may begin training the child using a great deal of hands-on instruction and modeling. As the child becomes increasingly more confident in performing the skill, the parent allows the child to function without as much models and guidance, while still offering support as needed. Eventually, after the support and training of the parent over a period of time and with increasing mastery, the child is able to maneuver the skill without any assistance from parent [2; 4; 15–23].

Since youth sports have been viewed by previous researchers and scholars as a mode of instruction, socialization, and development, understanding the nature of the interactions between parents and children is important. To this end, the current study investigates the nature of parent's involvement and their supportive behaviors during their child's participation in a community soccer program. The following two research questions guided this inquiry: What behaviors and activities do parents perform to show support of their child's involvement in a community soccer program? Which supportive behaviors are done the most and least often by parents?

The term "culture" is used in many different ways, for instance, popular culture, mass culture, urban culture, feminist culture, minority culture, corporate culture and, last but not least, youth culture [40–43]. We can also talk about a cultured person, meaning someone who has good manners and is formally

educated in the traditions of literature and art, or about culture shock: a person's disorientation and frustration when experiencing an unfamiliar culture. None of these meanings of "culture" is usually dealt with by ministries of culture or their equivalent governmental authorities.

The word "culture" comes from the Latin, "cultura" meaning "to tend, guard, cultivate, till". It was first around 1500 CE that the word started to appear in the figurative sense of "cultivation through education" and it was only in the mid-19th century that the word was linked to ideas about the collective customs and ways of life of different societies. It is this meaning of culture as inherited patterns of shared meanings and common understandings that we address in this section [5].

No culture is homogenous. Within each culture, it is possible to identify "subcultures": groups of people with distinctive sets of practices and behaviours that set them apart from the larger culture and from other subcultures. Culture is as difficult to define as it is to seize; cultures are ever evolving and changing. To paraphrase Heraclitus about not stepping twice in the same river, the culture in which we communicate today is not the same in which we communicated yesterday. Yet, in our eyes and perceptions, it is truly the same.

Young people generally are often portrayed as being full of ambitions and hopes for the world and, therefore, important drivers of cultural change. The United Nations Population Fund describes well this expectation on young people as shapers of the culture of the future. As they grow through adolescence, young people develop their identity and become autonomous individuals. Young people do not share their elders' experiences and memories. They develop their own ways of perceiving, appreciating, classifying and distinguishing issues, and the codes, symbols and language in which to express them. Young people's responses to the changing world, and their unique ways of explaining and communicating their experience, can help transform their cultures and ready their societies to meet new challenges. Their dynamism can change some of the archaic and harmful aspects of their cultures that older generations take to be immutable. Culture is everything. Culture is the way we dress, the way we carry our heads, the way we walk, the way we tie our ties. It is not only the fact of writing books or building houses [8–14].

Sport is a universal element in all cultures and therefore we have chosen to include it as a theme for Compass. Sport is popular particularly with young people; statistics show that 61 % of young people aged between 15 and 24 participate regularly (at least once a week) in sporting activities in the EU 2. Another reason for including sport is that sports provide young people with opportunities for social interaction through which they can develop the knowledge, skills and attitudes necessary for their full participation in civil society. Culture and sport are both human rights and related to various other human rights. They are also the grounds on which human rights are often challenged and abused, including those of young people [3]. The UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights defines culture as follows: Culture encompasses, inter alia, ways of life, language, oral and written literature, music and song, non-verbal communication, religion or belief systems, rites and ceremonies, sport and games, methods of production or technology, natural and man-made environments, food, clothing and shelter and the arts, customs and traditions through which individuals, groups of individuals and communities express their humanity and the meaning they give to their existence, and build their world view representing their encounter with the external forces affecting their lives [6].

Some aspects of culture are highly visible, for instance the way people dress. Other aspects are mostly unconscious, almost instinctive. One way of thinking about culture is to use the metaphor of an iceberg. An iceberg has a visible part above the waterline and a larger, invisible section below. In the same way, culture has some aspects that can be observed and of which we are conscious and other aspects that can only be suspected or imagined and reached through dialogue and introspection. Just as the root of the iceberg is much larger than the upper part, so is the greater part of culture "invisible". The risk is to take the part for the whole. By focusing on what is visible to us (and that we seem to "understand") we risk missing the essential in the persons, in the human beings.

Culture is also the lens through which we view and interpret life and society. Culture is passed over from one generation to the next one, while incorporating new elements and discarding others. Because we have taken so much of the prevailing culture in with our mother's milk it is very hard to view our own culture objectively; it just seems to be normal and natural that our own culture feels "right" and other cultures with their different ways of thinking and doing seem unusual – maybe even wrong.

Culture is also explained as a dynamic construct made by people themselves in response to their needs. Consider for a moment the arctic environment of northern Sweden; people there face different challenges from people living on the warm shores of the Mediterranean; consequently they have developed different responses – different ways of life – cultures.

We often generalise and speak about a particular country's culture and overlook the fact that culture is pluralistic. Similarly, it is misleading to talk about youth culture as a homogeneous construct. In Europe, the social, economic changes that have taken place since World War II have led to a burgeoning of youth sub-cultures. Young people, with their own specific needs, knowledge, principles, practices, interests, behaviors and dreams, renew the culture in which they grow up and make it theirs, some by fully embracing it, others by refusing it.

The idea of the emergence of combat horting culture, as a complex system of self – improvement of the individual, based on physical, moral – aesthetic and spiritual education, is inextricably linked with the revival of ancient folk traditions. In the old times in the Zaporizhzhya Sich, among the Cossacks were popular competitions in the skill of possession of firearms and cold weapons, fist fight and fight, which allowed the Cossacks to sharpen their skills. Thanks to military training and training, the Cossacks were a formidable force against which most European states considered and feared. National pride, attitude to military training, upbringing of character, improvement of skill and spirit of winners of our Cossacks were taken as a basis for creation of combat horting as a sport.

In the world of martial arts there are many different directions, masters practice the military systems of other states, along with this and promote the culture and traditions of these states. But among them there are no systems that would develop our traditions and our culture.

Although many years have passed since the existence of the Cossacks, traditional forms of martial arts are reviving and developing in Ukraine. "Traditional" means the species in which our culture and our spiritual values propagate. Unfortunately, those who adopted the Cossack martial arts and traditions from our ancestors practically did not remain. Therefore, today a group of deserved coaches and masters of sport from contact types of martial arts, guided by their own desire and experience, organized a national sport called "Combat horting".

And in our day the word Khortytsia is associated with the chivalry, courage and the upbringing of powerful and worthy men. That is why sporting martial arts "Horting" is named after Khortytsia – the historical center of the Cossacks. Combat horting is a sporting and spiritual development of the society based on the traditional spiritual values of the Ukrainian people. Combat horting is a type of martial arts where shock and throw technology, attack and protection are valued, where punish for cowardice and encouraged by courage. The main task of Combat horting is to popularize and enhance the role of physical culture and sport, patriotic education, to teach children and adolescents a healthy lifestyle, divert their attention from bad habits, educate the individual in the spirit of good faith, patriotism and love for their Homeland [1]. Access to and participation in cultural activities can be a vector of cohesion and integration and promote active citizenship. Thus, it is important that young people have "access to culture", whether as consumers, for instance of libraries, museums, operas or football matches, or as producers, for instance, of music and video films or active participants in dance or sports.

Access of young people to culture may be facilitated in various ways, for example through offering subsidised prices, season tickets, decreased subscription schemes, or free access for young people to museums, art galleries, operas, theatre performances and symphony orchestra concerts. Access is also encouraged through educational and leisure activities, for example subsidies to youth theatre groups and the provision of youth clubs, community centres, youth and culture centres.

In the understanding of the charter, social and cultural participation are intertwined. Most youth organisations develop their activities in this spirit. They may or not have culture or sport as their first aim, but they exist and work to promote the well being of young people which cannot be realised without a social, cultural and sports component. Some youth organisations address directly forms of cultural participation and intercultural exchange (such as the European Federation for Intercultural Learning, Youth for Exchange and Understanding, or the Ecumenical Youth Council in Europe); others place a more direct focus on sports, such as the International Sports and Cultural Association or the European Sports Non-governmental Organisation. All of them, especially the multitude of big and small organisations active at local level, offer opportunities for young people to be actors in social and cultural life, and this means a lot more than to be consumers of cultural offers made by others [7].

Conclusions. Today, as a result of modern technology and globalisation, the cultures have more in common than they did in the past, but nonetheless they still have many differences, including different notions of what it means to be European.

Who we are or believe we are depends to a large extent on the cultures we grow up in, are exposed to or decided to embrace. Each of us, however, is also unique. It is the accident of where we are born that initially defines, for example, the languages we first learn to speak, the food we like best and the religion we follow, or not. Identity, like culture, is a complex concept with parts above and below the

line of consciousness that change with time and location. We can talk about the positive influence of combat horting on the formation of the values of healthy life of student youth culture. Accepting that identity is intricate, diverse and dynamic and about being oneself, and at the same time recognising and accepting others' rights to express their own identities is essential to building a culture of human rights, where everyone is due equal rights and respect. Identity is what makes each of us unique. However, this uniqueness is not the same throughout our lives; it is ever changing. Culture in contemporary societies is a site of controversy and struggle over identity, belonging, legitimacy and entitlement.

Prospects for further research. Further work on the study of methods for forming of culture behavior norms for the strengthening of health, which is specified in contemporary societies.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бадьора С. М. Бойовий хортинг у впровадженні науково-методичної літератури з рекреації і фізичної реабілітації спортсменами підліткового та студентського віку / С. М. Бадьора, Е. А. Єрмоєнко, М. В. Тимчик, В. Е. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 190–199.
2. Біла В. Р. Бойовий хортинг у програмі навчання і професійно-прикладної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей закладів вищої освіти України / В. Р. Біла, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Гришук, О. А. Бухтіяров // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2019. – Вип. 11. – С. 6–19.
3. Бойко В. Ф. Бойовий хортинг та психологічні особливості підготовки спортсменів / В. Ф. Бойко, З. М. Діхтяренко, Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 46–55.
4. Бойко В. Розвиток силових якостей у студентів-хортингістів / В. Бойко, І. Малинський, Е. Єрмоєнко, З. Діхтяренко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 7. – С. 104–112.
5. Болтівець С. І. Бойовий хортинг як засіб виховання справедливості в молодших школярів у процесі гурткових занять / С. І. Болтівець, Е. А. Єрмоєнко, О. А. Остряньська, В. Е. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 148–160.
6. Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг – система національно-патріотичного виховання дітей та молоді / О. А. Бухтіяров, Е. А. Єрмоєнко, О. В. Буток, В. Е. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 61–70.
7. Діхтяренко З. М. Бойовий хортинг та значення патріотичних цінностей у процесі виховання спортсменів молодшого шкільного віку / З. М. Діхтяренко, Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 6–18.
8. Діхтяренко З. М. Бойовий хортинг у комплексі навчально-виховних засобів загальноосвітньої школи / З. М. Діхтяренко, Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 6–21.
9. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг у системі фізичного виховання студентів і курсантів / Е. А. Єрмоєнко, В. В. Чмелюк, В. Р. Біла, В. Л. Гришук // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 52–60.
10. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як ефективний засіб військово-патріотичного виховання школярів і студентів / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 31–39.
11. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як засіб оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 19–33.
12. Єрмоєнко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Едуард Анатолійович Єрмоєнко. – К., 2016. – 222 с.
13. Єрмоєнко Е. А. Виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. праць. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. – Вип. 10 (118) 19. – С. 49–56.
14. Єрмоєнко Е. А. Виховна система бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 156–171.
15. Єрмоєнко Е. А. Виховний потенціал та філософська основа бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 147–157.
16. Єрмоєнко Е. А. Вплив здоров'я на біомеханічні показники серця спортсменів вищої кваліфікації за результатами даних ехокардіографії / Е. Єрмоєнко, В. Чибісов, О. Говоруха, Ю. Рейдерман // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 4. – С. 92–103.
17. Єрмоєнко Е. А. Всесвітнє українське земляцтво та діаспора у сприянні розвитку бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 56–79.

18. Єрмоєнко Е. А. Засади формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді засобами хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 10 (80) 16. – С. 38–44.

19. Єрмоєнко Е. А. Значимість цінностей фізичної культури та основ здоров'я для студентів і курсантів, які займаються бойовим хортингом. *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць.* К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 11 (119) 19. С. 71–79.

20. Єрмоєнко Е. А. Медико-біологічні та морфофункціональні особливості бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 112–121.

21. Єрмоєнко Е. А. Медико-фізіологічні чинники самоконтролю за фізичним навантаженням на тренуваннях з бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури студентів / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 123–134.

22. Єрмоєнко Е. А. Морально-психологічне супроводження спортсменів бойового хортингу в стресових ситуаціях у процесі змагань / Е. А. Єрмоєнко, Т. Є. Федорченко, З. М. Діхтяренко, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 139–146.

23. Єрмоєнко Е. А. Навчальна програма факультативу для учнів старших класів «Бойовий хортинг» / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 172–183.

24. Єрмоєнко Е. А. Силова підготовка школярів 14–17 років на уроках фізичної культури з елементами бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко, С. І. Болтівець, І. В. Суліма, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 158–165.

25. Єрмоєнко Е. А. Система фізичного виховання спортсменів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 187–205.

26. Єрмоєнко Е. А. Тренування в хортингу: навчально-методичний посібник. – К. : Паливода А. В., 2009. 227 с.

27. Єрмоєнко Е. А. Формування цінностей здорового життя учнівської молоді засобами хортингу : метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. К. : Паливода А. В., 2017. 440 с.

28. Єрмоєнко Е. А. Формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді на заняттях хортингом у навчальних закладах / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 6. – С. 115–123.

29. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.

30. Зубалій Н. П. Психологічні та соціальні основи виховання особистості у системі бойового хортингу / Н. П. Зубалій, М. Д. Зубалій, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 122–129.

31. Івашковський В. В. Психомоторика та психо-фізіологічні особливості підготовки спортсменів бойового хортингу / В. В. Івашковський, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 130–138.

32. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг у методиці вдосконалення силових якостей спортсменів різного віку / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрмоєнко, О. І. Остапенко, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 214–222.

33. Оржеховська В. М. Концепція національної філософії виховання дітей та молоді в Україні на засадах хортингу (проект) / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко, Е. А. Єрмоєнко, З. М. Діхтяренко, О. В. Мельник // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 5. – С. 17–34.

34. Остапенко О. І. Бойовий хортинг як засіб формування в школярів фізичних здібностей як основи тверезого способу життя в майбутній життєдіяльності / О. І. Остапенко, М. Д. Зубалій, Е. А. Єрмоєнко, М. В. Тимчик // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 166–172.

35. Остряньська О. А. Бойовий хортинг у впровадженні творчих здобутків передового регіонального педагогічного досвіду формування у старших дошкільників соціально-комунікативних умінь у театралізованій діяльності з використанням хортинг-ляльок / О. А. Остряньська, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 173–186.

36. Параниця С. П. Бойовий хортинг – фундаментальний осередок воїнських традицій української землі. / С. П. Параниця, Е. А. Єрмоєнко, Г. А. Коломоєць, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 102–111.

37. Петрович Ж. В. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у школярів і студентів / Ж. В. Петрович, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 34–45.

38. Петрович Ж. В. Хортинг – школа сили і честі юного українця : метод. посіб. / Ж. В. Петрович, Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2016. – 544 с.

39. Присяжнюк С. І. Бойовий хортинг та проблема активного відпочинку спортсменів у різні вікові періоди / С. І. Присяжнюк, Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 206–218.

40. Сичов С. О. Бойовий хортинг та особливості оптимізації управління атлетичним тренуванням у процесі спортивної діяльності / С. О. Сичов, Е. А. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 219–225.

41. Федорченко Т. Є. Бойовий хортинг як засіб національно-патріотичного виховання і фізичної підготовки школярів, студентської та курсантської молоді / Т. Є. Федорченко, Е. А. Єрмоєнко, З. М. Діхтиренко, В. Е. Єрмоєнко // *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць* / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 80–87.

42. Savchenko, Anatoliy; Yeromenko, Eduard. Combat horting – educational practice for young people. *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць*. К. : Паливода А. В. 2017. Вип. 8. С. 88–95.

43. Griban, G., Kuznietsova, O., Dzenzeliuk, D., Malynskiy, I., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Otravenko, O., Lytvynenko, A., Lyhun, N., Okhrimenko, I., Pronenko, K. (2019). Dynamics of psycho-emotional state and individual psychological characteristics of students in the process of physical education classes. *Revista Dilemas Contemporaneos: Educacion, Politica y Valores*. Ao: VII, Numero: Edicion Especial. Artículo no.:113, Periodo: Diciembre, 2019.

REFERENCES

1. Badiora, S. M., Yeromenko, E. A., Tymchuk, M. V., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortynng u vprovadzheni naukovykh i metodolohichnykh literatury z rekreatsii i fizychnoi rehabilitatsii sportsmeniv pidlitkovoho ta studentyskoho viku* [Combat horting in the introduction of scientific and methodological literature on recreation and physical rehabilitation by adolescent and student athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 9* (pp. 190–199). Kyiv: Palyvoda A. V.

2. Bila, V. R., Yeromenko, E. A., Gryshchuk, V. L., Bukhtiyarov, O. A. *Boyovyi khortynng u program navchannia i profesiyno-prukladnoi pidgotovky kursantiv pravookhoronnykh spetsialnostei zakladiv vyshchoi osvity Ukrainy* [Combat horting in the program of training and professional and applied training of cadets of law enforcement specialties of higher education institutions of Ukraine]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 11* (pp. 6–19). Kyiv: Palyvoda A. V.

3. Boyko, V. F., Dikhtiarenko, Z. M., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortynng ta psykholohichni osoblyvosti pidgotovky sportsmeniv* [Combat horting and psychological features of training athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 8* (pp. 46–55). Kyiv: Palyvoda A. V.

4. Boyko, V., Malynskiy, I., Yeromenko, E., & Dikhtiarenko, Z. (2017). Development of power qualities in students-hortingists. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 7* (pp. 104–112). Kyiv: Palyvoda A. V.

5. Boltivets, S. I., Yeromenko, E. A., Ostrianska, O. A., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortynng yak zasib vykhovannia spravedlyvosti v molodshykh shkoliariv u protsesi hurkovykh zaniat* [Combat horting as a means of educating justice in junior high school students in the process of group classes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 9* (pp. 148–160). Kyiv: Palyvoda A. V.

6. Bukhtiyarov, O. A., Yeromenko, E. A., Butok, O. V., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortynng – systema natsionalno-patriotichnoho vykhovannia ditey ta molodi* [Combat horting is a system of national-patriotic education of children and youth]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 9* (pp. 61–70). Kyiv: Palyvoda A. V.

7. Dikhtiarenko, Z. M., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortynng ta znachennia patriotychnykh tsinnosti u protsesi vykhovannia sportsmeniv molodshoho shkyl'nogo viku* [Combat horting and the importance of patriotic values in the process of educating athletes of primary school age]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 8* (pp. 6–18). Kyiv: Palyvoda A. V.

8. Dikhtiarenko, Z. M., Yeromenko, E. A. (2018). *Boyovyi khortynng u kompleksy navchalno-vykhovnykh zasobiv zagalnoosvitnioi shkoly* [Combat horting in the complex of educational means of secondary school]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 9* (pp. 6–21). Kyiv: Palyvoda A. V.

9. Yeromenko, E. A., Chmeliuk, V. V., Bila, V. R., Gryshchuk, V. L. (2018). *Boyovyi khortynng u systemi fizychnoho vykhovannia studentiv i kursantiv* [Combat horting in the system of physical education of students and cadets]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 9* (pp. 52–60). Kyiv: Palyvoda A. V.

10. Yeromenko, E. A. (2018). *Boyovyi khortynng yak efektyvnyi zasib viyskovo-patriotychnoho vykhovannia shkoliariv i studentiv* [Combat horting as an effective means of military-patriotic education of schoolchildren and students]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 9* (pp. 31–39). Kyiv: Palyvoda A. V.

11. Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortynng yak zasib optymizatsii funktsionalnoi pidgotovky studentiv i kursantiv spetsializovanykh zakladiv vyshchoi osvity ta spivrobitykiv pravookhoronnykh organiv* [Combat horting as a means of optimizing the functional training of students and cadets of specialized higher education institutions and law enforcement officers]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 8* (pp. 19–33). Kyiv: Palyvoda A. V.

12. Yeromenko, E. A. (2016). Education of persistence in 6–7-year-old schoolchildren during horting training: PhD dissertation. Kyiv: Palyvoda A. V. 222 p.

13. Yeromenko, E. A. (2019). *Vykhovannia fizychnoi kultury ta osnov zdorovya studentiv u protsesi zanyat boyovym khortyngom* [Education of physical culture and basics of students' health in the process of combat horting] *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University*. Seris No 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works. – K. : Publishing house of National Pedagogical Dragomanov University. – Issue. 10 (118) 19. – P. 49–56.

14. Yeromenko, E. A. (2018). *Vykhovna systema boyovogo khortynngu* [Educational system of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynngu: Issue 9* (pp. 156–171). Kyiv: Palyvoda A. V.

15. Yeromenko, E. A. (2017). *Vykhovnyi potentsial ta filosofska osnova boyovogo khortynhu* [Educational potential and philosophical basis of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 8* (pp. 147–157). Kyiv: Palyvoda A. V.

16. Yeromenko, E., Chybisov, V., Hovorukha, O., Reiderman, Y. (2015). *Vplyv zdorovya na biomekhanichni pokaznyky sertsia sportmeniv vyschoi kvalifikatsii za rezultaty danykh ekhokardiografii* [The impact of health on the biomechanical parameters of the heart of highly qualified athletes according to the results of echocardiography] In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka horyngu. – Issue. 4.* (pp. 92–103). Kyiv: Palyvoda A. V.

17. Yeromenko, E. A. (2017). *Vsesvitnie ukrainske zemliatstvo ta diaspora u sprianni rozvytku boyovogo khortynhu* [World Ukrainian fellowship and diaspora in promoting the development of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 8* (pp. 56–79). Kyiv: Palyvoda A. V.

18. Yeromenko, E. A. (2016). *Zasady formuvannya tsinnosti zdorovogo zhyttia uchnivskoi ta studentskoi molodi zasobamy khortynhu* [Principles of forming the values of a healthy life of pupils and students by means of horting] *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Seris No 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works. – K.: Publishing house of National Pedagogical Dragomanov University. – Issue. 10 (80) 16. – P. 38–44.*

19. Yeromenko, E. A. (2019). *Znachymist tsinnosti fizychnoi kultury ta osnov zdorovya dlya studentiv i kursantiv, yaki zaymayutsya boyovym khortynhom* [Importance of values of physical culture and bases of health for students and cadets who are engaged in combat horting] *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Seris No 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works. – K.: Publishing house of National Pedagogical Dragomanov University. – Issue. 11 (119) 1. – P. 71–79.*

20. Yeromenko, E. A. (2017). *Medyko-biologichni ta morfofunktsionalni osoblyvosti boyovogo khortynhu u protsesi vykhovannya fizychnoi kultury ta osnov zdorovia studentiv* [Medico-biological and morphofunctional features of combat horting in the process of educating physical culture and basics of student health]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 8* (pp. 112–121). Kyiv: Palyvoda A. V.

21. Yeromenko, E. A. (2018). *Medyko-fiziologichni tsinnyky samokontrolyu za fizychnym navantazhenniam na trenuvanniakh z boyovogo khortynhu u protsesi vykhovannya fizychnoi kultury studentiv* [Medical and physiological factors of self-control over physical activity during combat horting training in the process of educating students' physical culture]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 9* (pp. 123–134). Kyiv: Palyvoda A. V.

22. Yeromenko, E. A., Fedorchenko, T. Y., Dikhtiarenko, Z. M., Yeromenko, V. E. (2017). *Moralno-psykholoichne suprovodzhennia sportmeniv boyovogo khortynhu v stresovykh sytuatsiyakh u protsesi zmagani* [Moral and psychological support of combat horting athletes in stressful situations during competitions]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 8* (pp. 139–146). Kyiv: Palyvoda A. V.

23. Yeromenko, E. A. (2018). *Navchalna prohrama fakultatyvu dlia uchniv starshykh klasiv «Boyovyi khortynh»* [Elective curriculum for high school students «Combat Horting»]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 9* (pp. 172–183). Kyiv: Palyvoda A. V.

24. Yeromenko, E. A., Boltivets, S. I., Sulima, I. V., Yeromenko, V. E. (2017). *Sylova pidgotovka shkoliariv 14–17 rokiv na urokakh fizychnoi kultury z elementamy boyovogo khortynhu* [Strength training of schoolchildren aged 14–17 in physical education lessons with elements of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 8* (pp. 158–165). Kyiv: Palyvoda A. V.

25. Yeromenko, E. A. (2017). *Systema fizychnoho vykhovannya sportmeniv boyovogo khortynhu* [The system of physical education of combat horting athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 8* (pp. 187–205). Kyiv: Palyvoda A. V.

26. Yeromenko, E. A. (2009). *Trenuvannya v khortynhu* [Training in Horting]. Kyiv: Palyvoda A. V.

27. Yeromenko, E. A. (2017). *Formuvannya tsinnosti zdorovoho zhyttia uchnivskoi molodi zasobamy khortynhu* [Formation of values of a healthy life of student's youth by means of horting]. Kyiv: Palyvoda A. V. p. 440.

28. Yeromenko, E. A. (2016). *Formuvannya tsinnosti zdorovoho zhyttia uchnivskoi ta studentskoi molodi na zaniattiakh khortynhom u navchalnykh zakladakh* [Formation of values of healthy life of schoolchildren and student youth at Horting classes in educational institutions]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka horyngu: Issue 6* (pp. 115–123). Kyiv: Palyvoda A. V.

29. Yeromenko, E. A. (2014). *Khortynh – natsionalnyi vyd sportu Ukrainy* [Horting – the national sport of Ukraine]. Kyiv: Palyvoda A. V. [in Ukrainian].

30. Zubaliy, N. P., Zubaliy, M. D., Yeromenko, E. A., Yeromenko, V. E. (2017). *Psykhologichni ta sotsialni osnovy vykhovannya osobystosti u systemi boyovogo khortynhu* [Psychological and social bases of personality education in the system of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 8* (pp. 122–129). Kyiv: Palyvoda A. V.

31. Ivashkovskiy, V. V., Yeromenko, E. A. (2017). *Psykhomotoryka ta psykho-fiziologichni osoblyvosti pidgotovky sportmeniv boyovogo khortynhu* [Psychomotor skills and psycho-physiological features of training of combat horting athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 8* (pp. 130–138). Kyiv: Palyvoda A. V.

32. Lytvynenko, A. M., Yeromenko, E. A., Ostapenko, O. I., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortynh u metodyci vdoskonalennia sylovykh yakosti sportmeniv riznoho viku* [Combat horting in the method of improving the strength of athletes of different ages]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortynhu: Issue 9* (pp. 214–222). Kyiv: Palyvoda A. V.

33. Orzhekhovska, V., Fedorchenko, T., Yeromenko, E., Dikhtiarenko, Z., & Melnyk, O. (2016). *Kontseptsiia natsionalnoi filosofii vykhovannya ditei ta molodi v Ukraini na zasadakh khortynhu (proekt)* [The concept of national philosophy of education of children and youth in Ukraine on the basis of Horting (project)]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka horynhu: Issue 5* (pp. 17–34). Kyiv: Palyvoda A. V.

34. Ostapenko, O. I., Zubaliy, M. D., Yeromenko, E. A., Tymchuk, M. V. (2017). *Boyovyi khortyng yak zasib formuvannia v shkoliariv fizychnykh zdbnosteï yak osnovy tverezogo sposobu zhyttia v maybutniy zhyttediyalnosti* [Combat horting as a means of forming physical abilities in schoolchildren as the basis of a sober lifestyle in future life]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 166–172). Kyiv: Palyvoda A. V.
35. Ostrianska, O. A., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortyng u vprovadzheni tvorchykh zdobutkiv peredovogo regionalnogo pedagogichnogo dosvidu formuvannia u starshykh doshkilnykiv sotsialno-komunikatyvnykh umin u teatralizovaniy diyalnosti z vykorystanniam khortyng-lialioik* [Combat horting in the implementation of creative achievements of advanced regional pedagogical experience in the formation of senior preschoolers' social and communicative skills in theatrical activities with the use of horting puppets]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 173–186). Kyiv: Palyvoda A. V.
36. Paranytsia, S. P., Yeromenko, E. A., Kolomoyets, H. A., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortyng – fundamentalnyi osередok voïnskykh tradytsiy ukrainskoi zemli* [Combat horting is a fundamental center of military traditions of the Ukrainian land]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 9* (pp. 102–111). Kyiv: Palyvoda A. V.
37. Petrochko, Zh. V., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortyng yak zasib vykhovannia patriotyzmu u shkoliariv i studentiv* [Combat horting as a means of educating patriotism in schoolchildren and students]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 34–45). Kyiv: Palyvoda A. V.
38. Petrochko, Zh. V. & Yeromenko, E. A. (2016). *Khortynh – shkola syly i tchesti yunoho ukrainsia* [Horting is the school of power and honor of young Ukrainian]. Kyiv: Palyvoda A. V.
39. Prysiazhniuk, S. I., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortyng ta problema aktyvnogo vidpochynku sportsmeniv u rizni vikovi periody* [Combat horting and the problem of active recreation of athletes at different ages]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 206–218). Kyiv: Palyvoda A. V.
40. Sychov, S. O., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortyng ta osoblyvosti optymizatsii upravlinnia atletychnym trenuvanniam u protsesi sportyvnoi diyalnosti* [Combat horting and features of optimization of athletic training management in the process of sports activity]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 219–225). Kyiv: Palyvoda A. V.
41. Fedorchenko, T. Y., Yeromenko, E. A., Dikhtiarenko, Z. M., Yeromenko, V. E. (2017). *Boyovyi khortyng yak zasib natsionalno-patriotichnogo vykhovannia i fizychnoi pidgotovky shkoliariv, studentskoi ta kursantskoi molodi* [Combat horting as a means of national-patriotic education and physical training of schoolchildren, students and cadets]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 80–87). Kyiv: Palyvoda A. V.
42. Savchenko, Anatoliy; Yeromenko, Eduard. (2017). *Combat horting – educational practice for young people*. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu: Issue 8* (pp. 88–95). Kyiv: Palyvoda A. V.
43. Pronenko, K., Griban, G., Okhrimenko, I., Bondarenko, V., Bezpalii, S., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Bulgakov, O., Bloschynskiy, I., Dzenzeliuk, D. (2019). Academic performance and mental capacity of cadets engaged in sports during studies. *Revista Dilemas Contemporaneos: Educacion, Politica y Valores*. Año: VII, Número: Edición Especial, Artículo no.: 23, Período: Octubre, 2019.

Єрьоменко Едуард

Бойовий хортинг і культура спортсменів

Анотація. Бойовий хортинг є універсальним видом спорту та елементом у всіх культурах. Він є особливо популярним серед молоді; статистика показує, що 61 % молодих людей у віці від 15 до 24 років регулярно (принаймні, один раз на тиждень) беруть участь у спортивних заходах. Ще однією причиною популярності спорту є те, що спорт надає молодим людям можливості для соціальної взаємодії, завдяки якій вони можуть розвивати знання, навички та відносини, необхідні для їх повної участі в громадянському суспільстві. Позитивний вплив бойового хортингу на формування цінностей здорового способу життя та культуру студентської молоді беззаперечний.

Ключові слова: бойовий хортинг, культура, фізична культура, спорт, молодь, змагання, суспільство, соціальний статус, фізичні навички, фізичні вправи, ідентичність.

Ерёменко Эдуард

Боевой хортинг и культура спортсменов

Аннотация. Боевой хортинг является универсальным видом спорта и элементом во всех культурах. Он особенно популярен среди молодежи; статистика показывает, что 61% молодых людей в возрасте от 15 до 24 лет регулярно (по крайней мере, один раз в неделю) участвуют в спортивных мероприятиях. Еще одной причиной популярности спорта является то, что спорт дает молодым людям возможности для социального взаимодействия, благодаря которому они могут развивать знания, навыки и отношения, необходимые для их полного участия в гражданском обществе. Положительное влияние боевого хортинга на формирование ценностей здорового образа жизни и культуру студенческой молодежи неоспоримо.

Ключевые слова: боевой хортинг, культура, физическая культура, спорт, молодежь, соревнования, общество, социальный статус, физические навыки, физические упражнения, идентичность.

- Єрмоєнко
Едуард** кандидат педагогічних наук, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, член кафедри ЮНЕСКО «Превентивна освіта і соціальна політика», Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, майстер спорту України міжнародного класу, Заслужений тренер України, президент Всесвітньої федерації бойового хортингу, учасник бойових дій
- Короткова
Тетяна** кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри хортингу та реабілітації ННІСФБПР Університету ДФС України
- Кукушкін
Костянтин** головний спеціаліст відділу з питань державної служби, професійного навчання та урядових нагород Департаменту кадрового забезпечення Секретаріату Кабінету Міністрів України, учасник бойових дій
- Лях
Віктор** голова Сумської паланки Міжнародної громадської організації «Козацтво Запорозьке»
- Полторацький
Сергій** начальник групи аналізу та впровадження досвіду відділу підготовки штабу Командування медичних сил, полковник Збройних Сил України, президент Національної федерації військово-прикладного хортингу України, майстер спорту України з хортингу, учасник бойових дій
- Пустолякова
Лариса** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання і здоров'я Національного медичного університету імені О. О. Богомольця
- Радчук
Наталія** Вчитель вищої категорії, старший учитель, керівник вокального гуртка «Мрія» КУ Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 10 імені Героя Радянського Союзу О. Бутка, вчителя музичного мистецтва Опорного закладу Великочернечинської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів Сумської районної ради Сумської області, вчителя музичного мистецтва Лікарського НВК «ЗОШ І-ІІІ ступенів-ДНЗ»
- Суліма
Ігор** генерал-майор Збройних Сил України, член Президії Національної федерації бойового хортингу України, учасник бойових дій
- Чмелюк
Василь** кандидат юридичних наук, проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, полковник податкової міліції, учасник бойових дій

Наукове видання

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ХОРТИНГУ

(українською, російською та англійською мовами)

Збірник наукових праць

Засновано в 2014 р.

Випуск 11

*Літературний редактор Ю. Г. Морозов
Англомовний редактор О. О. Бережний
Технічний редактор Ю. С. Стіпон
Дизайн обкладинки Ю. О. Ліщук*

*Відповідальний секретар збірника,
науковий редактор
і комп'ютерна верстка З. М. Діхтяренко*

Підписано до друку 18.07.2019 р.
Формат 70x108/16
Умов. друк. арк. 28,1

Папір офсетний
Друк офсетний
Гарнітура Times

Зам. № 0240
Наклад 300 пр.

Видавець – Паливода Алла Володимирівна
03061, м. Київ, пр-т Відрадний, 95/Е; тел./факс (044) 351-21-91
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції (серія ДК № 283 від 18.12.2000 р.)

Віддруковано в друкарні ФОП ПАЛИВОДА А. В.
03061, м. Київ, пр-т Відрадний, 95/Е; тел./факс (044) 351-21-90